

Det här dokumentet ska ses som en mall för hur kåren eller den enskilde ledaren bör agera om man misstänker att ett barn far illa på något sätt (utanför verksamheten). Observera att handlingsplanen är ett förslag och att det därför kan vara bra att läsa igenom och se hur den bäst kan anpassas för just din scoutkår. Kanske kan ni lägga in viktiga telefonnummer längst ned? Glöm inte att gå igenom och uppdatera handlingsplanen minst en gång om året!

Vid misstanke om att ett barn eller ungdom befinner sig i en utsatt situation, far illa eller blir utsatt för övergrepp (utanför verksamheten)

- Samtala med ordföranden och/eller en ledarkamrat du kan lita på, om vad som väckt dina misstankar. Håll alltid kärordföranden informerad. Gör tillsammans med ordförande/ledarkamrat en skriftlig sammanfattning av vad du har observerat eller hört. Kom ihåg att barn kan utsättas för övergrepp i alla samhällskretsar. Utgå aldrig från att populära eller respekterade personer inte skulle kunna utsätta barn för övergrepp eller behandla dem illa på annat sätt.
- Tveka aldrig att rådgöra med yrkeskunniga på orten, till exempel socialtjänsten, barn- och ungdomspsykiatri eller BRIS (vuxentelefon 0771-50 50 50). Även samordnare för Trygga Möten hos Scouterna centralt kan kontaktas (08-555 065 88). Telefonnummer till socialtjänsten hittar du på din kommuns hemsida!
- Tänk på barnets- och föräldrarnas integritet och undvik ryktesspridning! Kom ihåg att barnets säkerhet är av yttersta vikt under alla förhållanden och går före all annan hänsyn.

Om en anmälan ska göras:

- **Kom ihåg** att du inte behöver bevis för att göra en anmälan till socialtjänsten. Dina misstankar om att ett barn far illa är anledning nog. Rapportera skriftligen eller via telefon din oro om barnet till socialtjänsten i kommunen. Socialtjänsten har i sin tur skyldighet att anmäla till polisen ifall de får in uppgifter om att en brottslig handling begåtts mot barn. Det finns dock inget som säger att du inte både kan anmäla till socialtjänsten och till polisen. Du kan vara anonym i din anmälan men det är oftast enklare för socialtjänsten att följa upp anmälan ifall de vet vart den kommer ifrån.
- **OBS!** Vid misstanke om att det är föräldrarna eller annan nära anhörig som utsätter barnet för övergrepp eller på annat sätt behandlar barnet illa ska föräldrarna *inte* informeras då det kan påverka eventuell polis- och socialtjänstutredning. Om det inte finns några misstankar om att det är någon i barnets familj som utsatt barnet för övergrepp eller på annat sätt behandlat barnet illa bör föräldrarna dock kontaktas. De är ytterst ansvariga för sitt barn och måste därför få information om vad som hänt.
- Utred inte på egen hand! Överlåt utredningsarbetet till socialtjänst och/eller polis så att du inte riskerar att skada utredningen genom att den misstänkte gärningsmannen får möjlighet att förbereda sig eller påverka barnet inför en kontakt från socialförvaltningen eller polisen.
- Att göra en anmälan till socialtjänsten kan kännas jobbigt. Därför kan det vara bra om ordföranden och den ledare som fått misstanken om att ett barn far illa, gemensamt står för den anmälan som görs för att undvika att en enskild ledare ensam har ansvar för anmälan. För att få råd och stöd kring att anmäla till socialtjänsten kan samordnare för Trygga Möten hos Scouterna kontaktas på: 08-555 065 88.

Om barnet själv berättar för dig om övergrepp eller annat som hen utsätts för:

- Låt barnet få uttrycka alla sorters känslor och förhåll dig så neutral som möjligt. Fråga inte ut barnet på detaljer, det räcker för dig att få veta att något kan ha skett.
- Ställ inga ledande frågor till barnet. Det kan senare innebära att uppgifterna får ett lågt bevisvärde vid en rättslig prövning. Lyssna uppmärksamt och lägg barnets egna ord på minnet.
- Ge aldrig löften om tystnad, eftersom du inte vet vad barnet kommer att berätta för dig. Förklara att du kommer att vidarebefordra informationen till människor som kan hjälpa till.
- Skriv efter samtalet ner följande:
Vad du sett och fått berättat för dig, använd barnets egna ord.
Hur du agerat.
Signera och datera.
- Dina anteckningar kan vara av betydelse för den sociala utredningen och en eventuell rättslig process. De är även viktiga för att du själv ska minnas vad som sagts.

Uppföljning- vad gör vi sen?

- Tänk igenom vilka i kåren som behöver få veta vad som hänt. Räcker det med att resten av styrelsen och de ledare som direkt berörs informeras? Ta hänsyn och skydda integriteten för de barn/ungdomar som direkt varit inblandade eller utsatta för något. Oftast räcker det med att i grova drag berätta vad som hänt och vad kåren vidtagit för åtgärder.
- Gör en plan för att följa upp med de inblandade i ärendet. Kanske behöver ledarna som gjort anmälan stöd och utrymme för att reflektera över det som hänt?
- Gör en plan för hur scoutkåren kan bemöta och fortsätta vara en trygg plats för det barn som det handlar om.
- Socialtjänsten får inte lämna ut information om vad som händer i en utredning gällande barn och vad den resulterat i. Det enda de får lämna ut är om en utredning inletts i ärendet eller inte. Om din oro för ett barn kvarstår och inget verkar hända så kan du göra en anmälan på nytt.